

Mál nr. 4/2015-2016

Kærandi:

Björn Ingi Hrafnsson/Vefpressan ehf.

Kærði:

Hringbraut.is – Sigmundur Ernir Rúnarsson ritstjóri.

Kæruefni:

Frétt á vefnum hringbraut.is um eignarhald/fjármögnun DV og Vefpressunnar og að fjármunir komi frá nánustu ættingjum og vinum formanns Framsóknarflokksins.

Málsmeðferð:

Kæran barst 6. janúar og er kæruefnið hið sama og í máli nr. 3/2015-2016 sem siðanefnd fékk til umfjöllunar og vísaði frá á fundi sínum 5. janúar þar sem ekki hafði verið leitað leiðréttingar á meintum rangfærslum. Andmæli kærða bárust 18. janúar. Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 26. janúar og 2. febrúar.

Málavextir:

Þann 28. desember birtist á vefmiðlinum *hringbraut.is* frétt undir fyrirsögninni *Eys fjölskyldan fé í framsóknarmiðla?* Var þar vitnað í grein Ólafs Jóns Sivertsen sem hafði birst í sama miðli þar sem hann lýsir áhyggjum sínum af þróun fjölmiðla á Íslandi. Er í fréttinni meðal annars vitnað orðrétt í eftirfarandi setningu: „Margir af helstu fjölmiðlum Íslands eru komnir undir hælinn á peningaöflum og valdahópum sem tengdir eru stjórn mála flokkum eða hagsmunaaðilum.“

Í fréttinni er vísað í það umfjöllunarefni Ólafs Jóns að „dularfullt andrúmsloft“ ríki í kringum DV og „útgáfu allra Framsóknarmiðlanna sem Björn Ingi hafi umsjón með.“ Síðan er vitnað í grein Ólafs Jóns þar sem segir: „Ólafur telur útilokað að Björn Ingi hafi sjálfur komið með þá peninga inn í rekstur miðlanna sem til þarf. Hann segir að engum detti það í hug og spyr svo: „Hvaðan koma peningarnir“ og freistar þess að svara svona: „Þegar DV var keypt var sú útgáfa mjög illa sett fjárhagslega, skuldum vafin. Sama gildir um Vefpressu Björns Inga sem var með 80 m.kr. skuldahala vegna Eyjunnar og Pressunar. Auk þess er ljóst að núverandi útgáfa tapar milljónum í hverjum mánuði. Kunnáttumenn áætla að inn í þennan rekstur hljóti nú þegar að vera komnar 400 milljónir króna. Hér er um áætlun að ræða því Vefpressan hefur ekki skilað inn ársreikningum til Ríkisskattstjóra eins og krafist er.“

Þá segir í fréttinni að Ólafur Jón telji sig hafa heimildir fyrir því að fjármunir til rekstrar allra þessara flokksmiðla Framsóknar komi frá nánustu ættingjum og vinum formanns flokksins. Bendi hann á að Gunnlaugur Sigmundsson, faðir Sigmundar Davíðs, sé sterkefnaður á íslenskan mælikvarða og ráði yfir milljörðum. Sama gildi um fleiri í nánasta umhverfi

formannsins. Niðurstaða Ólafs Jóns Sívertsen í greininni sé sú að Gunnlaugur Sigmundsson sé svarið við ráðgátunni um fjármögnun Framsóknarmiðlanna.

Umfjöllun:

Kærandi segir að hann vilji kæra umrædda frétt, hún sé birt á ábyrgð ritstjóra Hringbrautar og sé full af rangfærslum og óhróðri um samkeppnisaðila á fjölmiðlamarkaði. Einnig segir í kærinni: „Nánast allt sem í henni kemur fram er rangt. Heimildarmaður hennar er nafnlaus pistlahöfundur og er með ólíkindum að ritstjórn fjölmiðilsins skuli verða ber að svo óvönduðum vinnubrögðum.“ Kærandi sendi ritstjóra Hringbrautar áskorun um leiðréttingu fréttarinnar og afsökunarbeiðni. Segir hann í bréfinu að verði ekki orðið við þeirri áskorun og fréttin dregin til baka muni hann leita réttar síns hjá siðanefnd Blaðamannfélagsins og eftir atvikum dómstólum. Þá segir hann einnig að eignarhald Vefpressunnar og DV sé lögum samkvæmt birt opinberlega og að á vef fjölmiðlanefndar sé að finna lista yfir eigendur þessara félaga.

Í svari ritstjóra Hringbrautar segir að fréttin hafi eingöngu byggst á skrifum Ólafs Jóns Sívertsen, fasts dálkahöfundar Hringbrautar, sem hafi þá nýverið skrifað grein um vangaveltur sínar um eignarhald á DV. Þá staðfestir kærði að um sé að ræða dulnefni á greinarhöfundi. Í lok svarsins segir: „Í umfjöllun Hringbrautar um téða grein Ólafs Jóns er fjallað um vangaveltur hans um eignarhald á DV, en í texta utan tilvitnana er hvergi fullyrt neitt um eignarhaldið. Hér er því um enn einar vangaveltur um eignarhald á íslenskum fjölmiðlum að ræða, álíka og þekkt í öllum þeim fjölmörgu nafnlausu dálkum sem birst hafa í íslenskum fjölmiðlum í gegnum tíðina.“

Þrátt fyrir að kæruefni sé ekki tilgreint á annan hátt en að umrædd frétt sé full af rangfærslum og óhróðri má af henni ráða að átt sé við fullyrðingar fréttarinnar um að eignarhald og fjármögnun DV tengist formanni Framsóknarflokksins og að Gunnlaugur Sigmundsson sé svarið við ráðgátunni um fjármögnun enda er við það miðað í andmælum kærða. Siðanefnd telur kæruefni nægilega afmarkað með vísan til þess.

Fréttin er eingöngu byggð á vangaveltum úr tilvitnaðri grein Ólafs Jóns Sívertsen og ekki nefnt að um tilbúna persónu sé að ræða. Persónan er ekki kynnt til sögunnar sem slík, heldur mega lesendur ranglega ætla að um raunverulegan heimildarmann sé að ræða. Lesendur hafa því alls ekki tök á því að meta traust og trúverðugleika viðkomandi heimildar. Ber fréttin merki óvandaðra vinnubragða og villandi framsetningar þar sem blaðamaður hefur ekki vandað upplýsingaöflun sína og ekki leitast við að sannreyna það sem fram kemur í skrifum Ólafs Jóns.

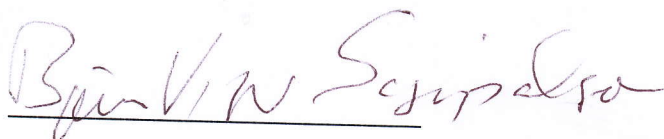
Siðanefnd telur umrædda umfjöllun í frétt Hringbrautar brjóta í bága við 3. gr. siðareglna
Blaðamannafélags Íslands þar sem segir að blaðamaður vandi upplýsingaöflun sína, úrvinnslu
og framsetningu.

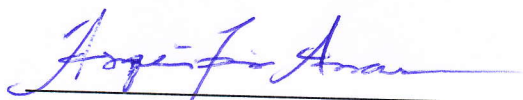
Úrskurður:

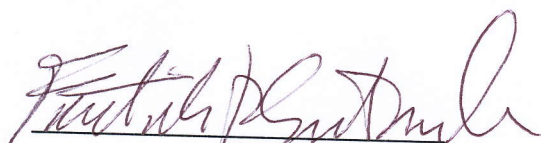
Kærði, vefmiðillinn hringbraut.is, ritstjóri Sigmundur Ernir Rúnarsson, telst brotlegur við
þriðju grein siðareglna BÍ. Brotið er alvarlegt.

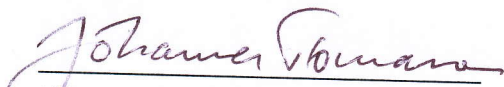
Reykjavík 2. febrúar 2016

Hjörtur Gíslason

Björn Vignir Sigurpálsson

Ásgeir Þ. Árnason

Friðrik Þór Guðmundsson

Jóhannes Tómasson